

KAPCSOLD LE A KÉK FÉNYT!

2016

A szexmunkásokat érő erőszak és diszkrimináció Magyarországon

Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesülete

A Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesületét (SZEXE) 2000-ben alapították elsősorban utcai szexmunkások és szövetségeseik, akik azért kezdtek el szerveződni, hogy felhívják a figyelmet az új prostitúciós törvény bevezetésével járó igazságtalanságokra. A törvény szerint az 50.000 fő feletti lakossággal rendelkező önkormányzatoknak, vagy azokon a településeken, ahol a prostitúció folyamatos és tömeges jelenlétet ölt, az önkormányzatoknak meg kell határozni a szexmunka felajánkozásának közterületi helyszínét (türelmi zónákat kell kijelölniük). Ezekben a zónákban a szexmunka legális. A szexmunka továbbá türelmi zónákon kívül csak saját tulajdonú lakásban végezhető legálisan.

A törvényalkotás kézzelfogható célja az volt, hogy a budapesti 8. kerületből eltávolítsa a „nem kívánatos”, elsősorban roma szexmunkásokat, hogy a kerület „rehabilitáción” menjen keresztül és az újépítésű ingatlanokat értékesíteni lehessen. A valóságban az elmúlt 15 évben összesen egy türelmi zóna került kijelölésére majd bezárásra Miskolcon, illetve egy Tiszavasváriban, ahol egy mocsaras, kivilágítatlan így veszélyes területet jelöltek ki a település szélén.

Ebben a kialakult helyzetben illetve a beltéri szexmunkát szabályozó életszerűtlen és diszkriminatív előírások miatt a szexmunkások többsége illegálisba kényszerült. Szexmunkások százaik kapnak rendszeresen szabálysértési bírságokat és kerülnek elzárásra a törvényi elnyomás eredményeképp. A jogi környezet további súlyos következménye, hogy a szexmunkások félnek a rendőrségtől, ahelyett, hogy számíthatnának rájuk, amikor erőszak éri őket.

Alapítása óta SZEXE számtalan esetben védte meg a szexmunkások emberi jogait, eljárásokat kezdeményezve a törvénysértő önkormányzatok ellen. A helyzet azonban korántsem javult, hiszen a jogalkalmazás továbbra is kihasználja a szexmunka szabályozásának hézagait, folyamatosan és önkényesen bírságolják a szexmunkásokat. Bár nem minden szexmunkás válik erőszak áldozatává, a társadalmi kirekesztés és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés hiánya miatt a szexmunkások körében magas a valószínűsége, hogy erőszakot, fenyegetést és kizsákmányolást szenvednek el állami és nem állami szereplők részéről.

Egyesületünk alaptevékenységei a következők:

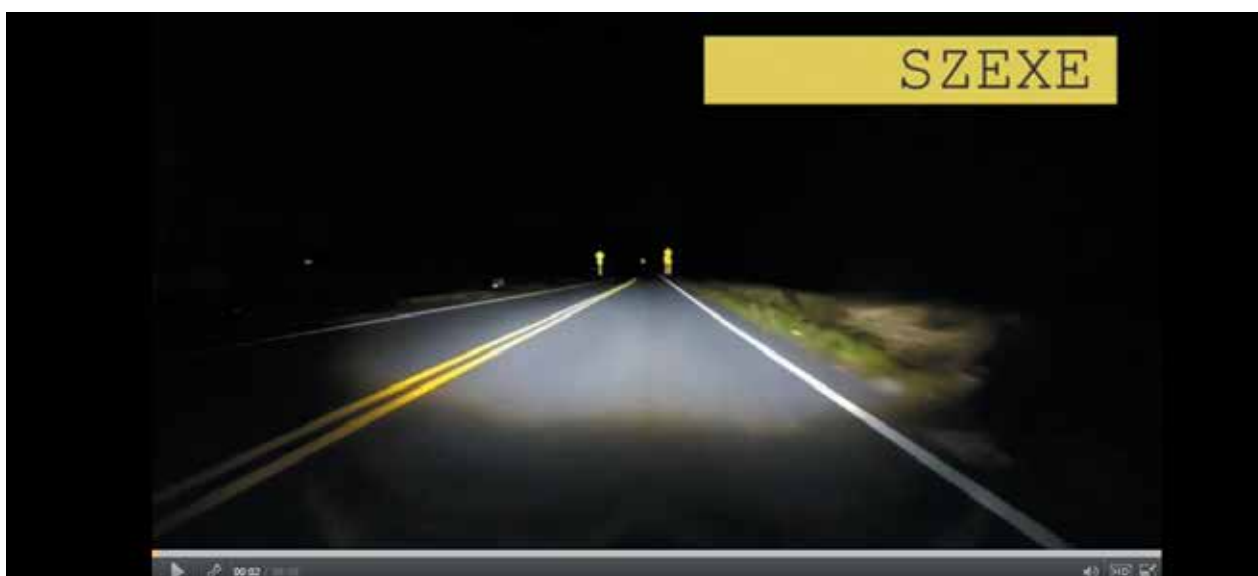
- érdekvédelem a célcsoport helyzetének javítása érdekében nemzeti és nemzetközi szinten, egyeztetés hatóságokkal, döntéshozókkal, minisztériumokkal,
- országos jogsegélyszolgálat üzemeltetése (szexmunkások számára jogi tanácsadás és bíróság előtti képviselő biztosítása), emberi jogok védelme, jogsértések megismertetése a közvéleménnyel,
- szociális és jogi tanácsadás a célcsoport részére,
- egészségmegelőzési és tanácsadási szolgáltatások nyújtása, felvilágosító munka a nemi úton terjedő betegségek, AIDS/HIV visszaszorítása érdekében,
- migrációs tanácsadás, áldozatsegítés,
- a szexmunkások helyzetével kapcsolatos kutatások tervezése és végrehajtása,
- a média és a lakosság érzékenyítése,
- részvétel nemzetközi hálózatok munkájában, szemináriumok és konferenciák látogatása,
- a nap 24 órájában elérhető krízisvonal fenntartása.

A projektről és a kiadványról

A szexmunkásokat egyre nagyobb mértékben éri erőszak, bűncselekmények és diszkrimináció, fokozódó és többszörös kirekesztésük és kiszákmányolásuk büntetlensége valamint a növekvő elszegényedés miatt, azonban a rendészeti szervek védelmük helyett kriminalizációjukra koncentrálnak. A szexmunkások nők, romák, melegek, biszexuálisok vagy transzneműek, illetve egyedülálló anyák, akiknek korlátozottak a lehetőségei a munkaerőpiacon a szociális helyzetük és sérülékeny csoporthoz való tartozásuk miatt, így többszörös diszkriminációnak vannak kitéve.

Jelen kiadvány a „Kapcsold le a kék fényt! – Kampány a

szexmunkásokat érő erőszak és diszkrimináció ellen” projekt részeként a szexmunkások által 2015. május és 2016. április közt jelentett diszkriminációs és erőszakos eseteket szemlélteti. A projekt célja, hogy felhívja a figyelmet a szexmunkásokat, egy fokozottan hátrányos helyzetű elsősorban női csoportot érő erőszak, bűncselekmények és diszkrimináció mértékére és mobilizálja a közvéleményt és érintetteket ezen jelenségek visszaszorítására. Mindez azért fontos, mert a szexmunkások elleni erőszak súlyossága ellenére kevés adattal rendelkezünk a jelenségről és a téma egyáltalán nem tárgyalt társadalomtudományi kutatásokban, áldozatvédelmi és egyéb szakpolitikákban és a közbeszédben sem.

Bírságnak, megaláznak, nem segítenek. Szexmunkások és a hatósági erőszak.

Készítette: Zöld Pók Alapítvány nonprofit médiaműhely

http://indavideo.hu/video/Birsagnolnak_megalaznak_elkuldenek_Szexmunkasok_es_a_hatosagi_eroszak

A projekt során a következő tevékenységeket valósítottuk meg:

1. Aktivisták toborzása: szexmunkásokat vontunk be, akik közösségi adatgyűjtésben, társaik informálásában és kommunikációs munkában vettek részt. A bekapcsolódó szexmunkásokkal több alkalom során megismertettük a projekt céljait, az adatgyűjtés lehetséges módszereit és adatrögzítési módot (kérdőívek terjesztése társaik körében, telefonos/utcai megkeresés, különböző online fórumokon való terjesztés, stb.).

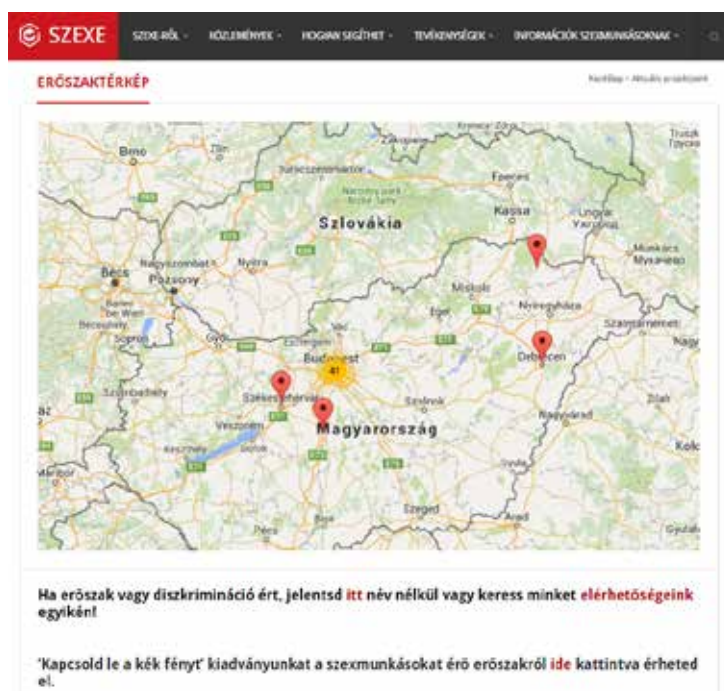
2. Adatgyűjtés, - elemzés és - vizualizálás: olyan online adatgyűjtési rendszert fejlesztettünk, mely regisztrálja a szexmunkásokat érő erőszakos és diszkriminációs eseteket, lehetővé téve az esetek áldozat (nem, munkavégzés jellege, kor, lakóhely stb.), jelleg (pl. gyilkosság, szexuális erőszak, fizikai bántalmazás, stb.), elkövető (rendőrség, kliens, családtag, stb.) szerinti csoportosítását és a tendenciák vizualizálását egy kampányoldalon. Az adatbázis esetei folyamatosan frissítésre kerülnek egy térképen. A kampányoldalon továbbá szexmunkásoknak anonim bejelentési lehetőséget adtunk.

3. Videó-sorozat: szexmunkások erőszakkal és diszkriminációval kapcsolatos történeteit illusztráló rövid videókat jelentettünk meg.

4. 2015. december 17-i esemény: közösségi eseményt rendeztünk a szexmunkások elleni erőszak világnapján hatóságok, civil szervezetek és a sajtó részvételével.

5. Együttműködés a rendőrséggel: egyeztetéseket tartottunk a rendőrséggel több esetben, hogy felhívjuk figyelmüket a szexmunkásokat érő erőszak, bűncselekmények és diszkrimináció jelenségeire.

6. Jogsegélyszolgálat: harminc jogsérelmet szenvedett szexmunkásnak adtunk tanácsot és huszonhárom szexmunkás esélyegyenlőségi ügyét képviseltük.

Erőszakterkép a projekt keretében gyűjtött esetek alapján:
<http://szexmunka.hu/eroszakterkep/>

Szexmunkásokkal szembeni erőszak

Bár számos jogi keretrendszer és ideológia létezik Európában és a világon a szexmunka vonatkozásában, a szexmunkások ellen elkövetett erőszak, legyen az elkövető akár állami vagy civil szereplő, minden esetben a szexmunkások alapvető emberi jogainak megsértése a nemzetközi törvények értelmében. Ilyen esetekben az elkövetők megsértik a szexmunkások biztonságához való jogát és a velük született emberi méltóság jogának gyakorlásától is megfosztják őket, melyet A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egységokmánya (PPJE - 1976) 9. és 10. cikkelye garantál minden embernek.¹

A rendőri hanyagság, mellyel a szexmunkásokat ért erőszakos cselekményeket egyes esetekben kezelik, szintén sérti a szexmunkások emberi jogait, a törvény előtti egyenlő bánásmód és hátrányos megkülönböztetés tilalmának elveit, szabad véleménynyilvánításhoz és biztonságához való jogukat, valamint az ember egyetemes, szabadsághoz való jogát. Ezek a hanyagságok súlyos jogsértések.

A kiadványban szereplő rendőrök által elkövetett erőszakos cselekményeket nem lehet annyival elintézni, hogy azokat a rendőrség egyes túlbuzgó emberei követték volna csak el. Ezek valójában az állam hozzáállását tükrözik, mely szerint az állam túri, egyes esetekben bátorítja is a szexmunkások elleni erőszakos fellépést. Valójában ez az állandósult viselkedésminta az állam részéről, mellyel elnézi a szexmunkások elleni erőszakot,

létrehoz egy kifejezetten bátorító vagy hallgatólagosan jóváhagyott környezetet, mely tolerálja az ilyenfajta erőszakot.

A következőkben leírt esetek tovább árnyalják a szexmunkásokat érő erőszak jelenségét. Az elkövetők nem szűkíthetők a rendőrségre, hanem rendszeresek a kliensek (vagy olyan személyek, akik klienseknek adják ki magukat), szexipari szolgáltatásokat facilitáló szereplők, futtatók, lakástulajdonosok, házastársak, élettársak és más családtagok részéről is. Egyesületünk jogsegélyszolgálatának tapasztalatai alapján továbbá mindennaposak a szexmunkásokat érintő diszkriminációs esetek az élet nem szexmunkához kapcsolódó területein is, például a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, munkahelyeken és szociális ellátásban. A különböző állami és civil elkövetők gyakori büntetlenségének hátterében az áll, hogy a szexmunkásokat kriminalizáló jogi keretrendszer, "törvényes elnyomás" antagonisztikus kapcsolatot vált ki a rendőrséggel, gátolja a szexmunkások hozzáférését a törvényi védelemhez és igazságszolgáltatáshoz: az erőszakos tettek nem kerülnek jelentésre.

Ezen jelenségek természetesen nem csak Magyarországon fordulnak elő. Különböző mértékben bár, de a szexmunkások sokféle csoportja szenved az erőszak különböző, szexmunkásokat közvetve vagy közvetlenül érintő formáitól világszerte.

A világon 75 országban tiltott a beleegyezésen nyugvó azonos neműek közti szexuális viszony.

Számos európai szexmunkás számol be arról, hogy a rendőrség lefoglalja és megsemmisíti a náluk talált óvszereket. Ez különösen jellemző Albániára, Kazahsztánra, Romániára és Szerbiára. Ezekben az országokban jellemzően a rendőrség az óvszerek bizonyítékként való felhasználásával is fenyegette a szexmunkásokat.

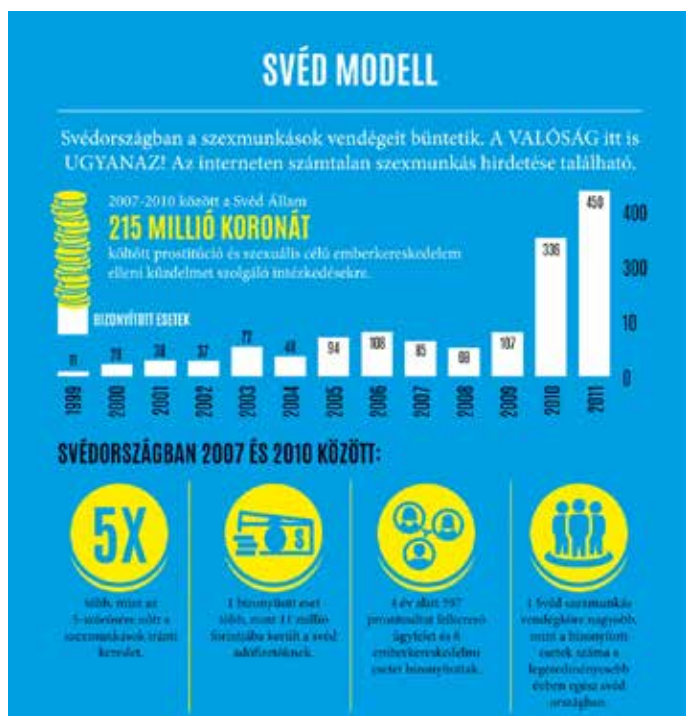
A szexmunkával kapcsolatos letartóztatás a leggyakoribb jelentett eset a szexmunkásoknál a SWAN (Sex Workers' Rights Advocacy Network, Szexmunkás Jogok Érdekképviseleti Hálózata) 2015-ös kutatása szerint². A kazah (95%) és kirgiz (90%) szexmunkásokat úgy tartóztatták le az elmúlt 12 hónap alatt, hogy az országokban nem büntetik törvényileg a szexmunkát. Ezekben az országokban, ahogy jellemzően Bosznia és Hercegovinában is a közerkölcs és közrend törvényeinek megsértése miatt, házkutatások során tartóztatták le a szexmunkásokat. Az ilyen letartóztatások vége általában pénzbüntetés. Ezzel szemben Szerbiában és Ukrajnában a szexmunkások többségét, akiket szintén letartóztattak az elmúlt 12 hónapban, közigazgatási szabálysértések miatt ítélték el. Szerbiában a büntetési tétel 30 nap elzárást jelent.

Albániában, Boszniában, Kazahsztánban, Kirgizisztánban és Törökországban a rendőrség azzal is fenyegeti a klienseket, hogy a családjuk tudomására hozzák, hogy szexmunkás szolgálatait vették igénybe. Ez különösen jellemző eljárás férfi vagy transznemű szexmunkások klienseinél. Macedóniában a Belügyminisztérium tisztviselői fenyegették meg a klienseket, hogy hivatalos levélben tájékoztatják a családjaikat.

A szexmunkások elleni erőszak megállítása érdekében számos nemzetközi szervezet a szexmunka dekriminalizációját javasolja, többek közt ENSZ szervek, a Human Rights Watch és Amnesty International emberi jogi szervezetek és a Világegészségügyi Szervezet (World Health Organisation). A La Strada International (LSI) és Global Alliance Against Trafficking in Women (GAATW) emberkereskedelem-ellenes civil szervezetek szintén a dekriminalizáció mellett állnak ki.

Ezen szervezetek ellenzik a svéd modellt, a kliensek kriminalizációjának bevezetését, hiszen az bizonyítottan nem állítja meg az emberekereskedelmet. A szexmunkások illegálisba kényszerítése fokozza a szexmunkások kiszolgáltatottságát, jelentősen hozzájárul a szexmunkások elleni erőszak és diszkrimináció növekedéséhez és meggátolja hozzáférésüket

az igazságszolgáltatáshoz. Ennek egyik fő oka, hogy a szexmunkások kénytelenek követni a klienseket, hogy anyagi biztonságukat fenntartsák. A kliensek az őket kriminalizáló környezetben pedig eldugott, sötét helyeket fognak választani, hogy minimalizálják a rendőri zaklatás veszélyét, viszont ezzel a szabályozás a szexmunkásokat veszélyezteti és teszi ki erőszakos cselekményeknek. A klienseket büntető ideológia abból indul ki, hogy minden szexmunkás erőszak áldozata, hiszen a szexuális szolgáltatások nyújtása magának az erőszaknak és férfiak és nők közti egyenlőtlenségeknek az elsődleges kifejeződése, azonban ezzel a szemlélettel közvetlen veszélyeknek teszi ki a szexmunkásokat és elterelik a figyelmet a szexmunkásokat érő verbális, fizikai és szexuális erőszak tényéről.

Human Rights Watch

„Az önkéntes, beleegyezésen alapuló felnőttek közötti szexuális kapcsolatok büntetése nemzetközileg elismert emberi jogokat sért, többek közt a személyes autonómiához és magánszférához való jogot. [...] A felnőttek beleegyezési képességének tisztelete, miszerint képesek önkéntesen szexmunkát vállalni, emberi jogaik tiszteletét jelenti. Az önkéntes szexmunka bírságolása [...] meggátolja, hogy a szexmunkások gyakorolják az alapvető jogaikat, például, hogy állami védelemben részesüljenek az erőszak ellen, hozzáférjenek az igazságszolgáltatáshoz, egészségügyi és egyéb szolgáltatásokhoz.”⁴

WHO/UNFPA/UNAIDS/NSWP

„Minden országnak a szexmunka dekriminalizálásáért és a nem büntetőjogi törvények és rendeletek igazságtalan szexmunkások elleni alkalmazása ellen kellene erőfeszítéseket tennie. [...] A kormányzatoknak olyan törvényeket kell hozniuk, melyek a szexmunkásokat megvédik a diszkriminációtól, erőszaktól és más jogsértésektől, hogy emberi jogaik érvényesítésre kerüljenek és csökkenjen sérülékenységük a HIV és AIDS vonatkozásában.”³

La Strada International (LSI)

„[...] az emberkereskedelem és szexmunka összekeverése számos európai országban és az európai emberkereskedelem-ellenes diskurzusban újra témává vált. A LSI aggodalmát fejezi ki ezen fejlemények miatt, hiszen azt hisszük, hogy ezen összemosás nem járul hozzá a szexmunkások erőszaktól való védelméhez és nem orvosolja az emberkereskedelem kiváltó okait.”⁵

Törvényes elnyomás és rendőrségi erőszak

A Magyarországon érvényben lévő törvények és szabályozások, melyeket a szexmunka ellenőrzésére hoztak, széles skálán sértik az alapvető emberi jogokat és nagyfokú hatalmat, valamint jogokat biztosítanak a rendőrségnek, hogy ellenőrizze és büntesse a szexmunkásokat. Az érvényben lévő modell nem egyedülálló Európában, hiszen más országok „félleg legális rendszereiben” is szigorú adminisztratív rendelkezések állják alá a szexmunkások jogait és lehetetlenítik el munkájukat.

Ezek közt a szabályok közt találunk olyanokat, melyek előírják a szexmunkások regisztrációját, leszűkítik a szexmunka helyszíneinek számát és meghatározzák működési rendjüket. Azon szexmunkások, akik nem képesek a szabályoknak megfelelni, szabálysértési bírsággal, elzárásokkal és börtönbüntetéssel néznek szembe.

Magyarországon a leggyakoribb büntetési gyakorlat a szexmunkások bírságotlása. 2012-ben 26125 esetben szankcionáltak szexmunkásokat, a kiszabott bírságok pedig átlépték az egymilliárd forintos összeget, melyek be nem fizetés esetén átválthatók elzárásra a szabálysértési törvény 2012-es szigorítása miatt. A bírságotlások alapja a türelmi zónán kívül, úgynevezett védett övezetben való feljárnkozás, de rendszeresek az „egyéb jogcímen” önkényesen kiszabott bírságok is, például közlekedési és köztisztasági szabálysértések.

2012. április 15-én lépett hatályba a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartásról szóló 2012. évi II. törvény, mely számos változást vezetett be a pénzbírságok kiszabásában és az eljárások gyakorlatában. A szabálysértési törvény változásával módosult a bíróság kiszabására jogosultak köre, a rendőrség jogosultságot kapott valamennyi szabálysértés elkövetésének tényét megállapító helyszíni bíróság kiszabására. 2011-ben a szexmunkások törvényi kötelezettségének betartását, azaz a korlátozásokat megszegő szexmunka szabálysértésének ténymegállapítását kizárólag - védőügyvéd jelenlétében - a bíróságok szankcionálhatták, az új Szabálysértési törvény életbelépésével már a rendőrség is helyszíni bíróságot szabhat ki. A helyszíni bíróság eseteiben megszűnt a bíróságok kontrollja, a védőügyvéd jelenléte, a bizonyítékok becsatolása, a tanúk, a tanúszakértők meghallgatásának vagy a fellebbezésnek a lehetősége és ezzel a szabálysértési eljárás egyszerű „csekosztásra” silányult. A kiszabott helyszíni bíróságok meg nem fizetés esetén átváltoztathatók elzárássá. A szexmunkások vonatkozásában az új Szabálysértési törvény által kiszabható pénzbírság legmagasabb összege 300.000 forint, halmozati büntetés és ismételt elkövetés esetén 450.000 Ft. A korlátozásokat megszegő szexmunkát szankcionáló eljárások immáron bírósági és rendőrségi ügyekben zárulnak.

A jelenség nem vákuumban történik, hiszen számos európai országban, például Macedóniában, Montenegróban, Lengyelországban vagy Szlovákiában is jellemző, hogy az utcán dolgozókat rendszeresen megbüntetik kisebb szabálysértések miatt, ahogy Magyarországon is (szemetelés, a közrend megzavarása, személyazonosító okmányok hiánya, láthatósági ruházat viselésének hiánya), néha pedig a kábítószer birtoklásának nagyobb súlyú vádjával is.

A szabályozás ezen visszásságai elmélyítik és mindennaposá

teszik a szexmunkásokat rendőrség részéről érő erőszakot és zaklatást. A konfliktusok a rendőrséggel rendkívül negatív képet mutatnak SZEXE 2011-es egészségfejlesztéssel kapcsolatos felmérése alapján: a megkérdezett szexmunkások 10,5%-ával előfordult már, hogy a rendőr fizetés nélkül szexuális szolgáltatást kért tőlük. Gyakori, illetve nagyon gyakori konfliktusról a hatóságokkal a megkérdezettek 15,4%-a, néha előforduló konfliktusról pedig 28,0%-uk számolt be. A megkérdezettek 22,4%-a esetében tárgyalás, 30,5%-uk körében előállítás lett a konfliktus vége.

“Vannak itt olyan lányok, akiknek még lakni sincs hol, szállodát fizetnek, ami napi pénz, és hogyha nem tudja kifizetni, akkor nem tud hol aludni, és nem tud hol megmelegedni, és reggeltől estig itt van kinn. És őt (a rendőrt) ez nem érdekli. Azt mondta, hogy ezt magunknak kerestük, oldjuk meg úgy, ahogy akarjuk, csak innen takarodjunk el.”

“Kb. négy-öt millió pénzbírságom van, ami tiltott kéjteltség miatt van.”

“72 órát 14 alkalommal ültem le, pénzbüntetéseem nagyon sok van, rengeteg. Negyvenezres, hetvenezres, ötvenezres, tíz, húszezres csekkeim. Van amit, sokat ki is fizettem, mert már jöttek értem a rendőrök, hogy elvigyenek, és le kellett volna ülnöm.”

A bírságolások elsődleges következménye a szexmunkások anyagi és létbiztonságának megszűnése, hiszen be nem fizetett bírságok esetén letartóztatásokkal és elzárásokkal kell szembenéznük. Ezek arra kényszerítik a szexmunkásokat, hogy veszélyesebb helyeken vagy külföldön dolgozzanak, valamint sokkal jobban kiteszik őket az ellenük irányuló erőszakos cselekményeknek. A rendőrségi eljárások akadályozzák a szexmunkások alapvető biztonságát is, hiszen így pl. nem

tudnak csoportokban dolgozni, egymást is védve, mert ezzel csak még jobban felhívják magukra a rendőrség figyelmét, valamint a klienseiket sem tudják megfelelően felmérni és rábeszélni őket a biztonságos szexre. Az állandó rendőri fenyegetés nem csak komoly pszichés nyomást jelent, de sok esetben el is vonja a szexmunkások figyelmét a megfelelő biztonsági intézkedésekről.

“Folyton a rendőrséget figyelem, ahelyett, hogy a munkára figyelnék.”

A figyelem ilyen fajta megosztása növeli a veszélyességi faktorokat, hiszen csökken a szexmunkások azon képessége, hogy felmérjék saját biztonságukat, mielőtt beszállnak egy autóba.

A folyamatos rendőri zaklatás következménye az is, hogy számos utcai szexmunkás kénytelen elhagyni azt a helyet, ahol előzőleg dolgozott. Ezen új helyeken a szexmunkások nem képesek a régi, ismert kliensekre hagyatkozni, akikben már megbíznak, mivel az új helyre kényszerülés miatt elvesztették őket. A

pénzügyi kényszer miatt a szexmunkások már nehezebben utasítják vissza azokat, akiket korábban veszélyesnek tartottak.

Utcai szexmunkások több alkalommal jelentették SZEXE-nek, hogy a klienseket ért zaklatások miatt kényszerültek más helyet keresni. A kliensi kör ilyen szűkülése rákényszeríti a szexmunkásokat, hogy olyan körökből is fogadjanak klienseket, amiket ezelőtt visszautasítottak volna biztonsági és egészségügyi megfontolásokból.

“(A rendőr) ott áll mellettem, én meg nem tudok keresni, mert elijesztik a klienseket.”

A rendőrségi zaklatás miatti helyváltogatás, sok esetben külföldre költözés, azzal is jár, hogy a hosszú távú és bizalomra épülő szociális szolgáltatások elérhetetlenné válnak a szexmunkások számára, például segítő szolgáltatások, így SZEXE szolgáltatásai nem tudnak nekik segíteni, hogy kilépjenek egy erőszakos kapcsolatból, kiszakadjanak a hajléktalanságból és hosszú távú egészségügyi programokban vegyenek részt. A hosszú távú szolgáltatások mellett a szexmunkások a gyakori helyváltogatás miatt egyéb ártalomcsökkentő szolgáltatásokból is kiesnek, például tucscereprogramokból vagy ingyenes óvszerekhez való hozzáférésekből, hiszen ezen

szolgáltatásokat nyújtó szervezetek nem képesek folyamatos kapcsolatot kialakítani és fenntartani velük.

A letartóztatások és elzárások következtében a szexmunkások nem bíznak a rendőrségben. Sok civil szereplő épp azért mer szexmunkásokkal erőszakoskodni, mert tudják, hogy a szexmunkások nem jelentik majd ezeket az eseteket a rendőrségnek. Ezen kívül a korábbi rendőrségi diszkrimináció, erőszakos bánásmód miatt sok szexmunkás gondolja úgy, még ha nem is bántalmazza őket a rendőrség, nem is tesz semmit az ügyükben, így hiábavaló jelenteni.

A sértett lakásban dolgozott szexmunkásként, ennek során egyik vendége súlyosan bántalmazta. A sértett közvetlenül a bántalmazás után elment a rendőrségre (az a ház épületében alul van) és feljelentést tett. Az intézkedő rendőrök többen sértő kérdéseket tettek föl a sértettnek („mennyiért mit vállalasz”, stb.), majd mentőt hívtak hozzá. A mentőben ülve a mentőtiszt ugyanilyen sértő kifejezéseket használt, ugyanilyen kérdéseket tett föl, eközben a sértettet bámulva a nadrágjában a nemi szervével matatott. Az egészségügyi intézményben a sértettet két órán át nem látták el, az egészségügyi dolgozók összesúgtak a háta mögött, kérdésére, hogy mégis mikor kaphat ellátást, azt a választ kapta: „Ja, maga az? Akkor várjon még két órát”.

Amikor a szexmunkások úgy döntenek, hogy nem jelentik az eseteket, alaposan mérlegelik az összes lehetséges következményét a döntésüknek, figyelembe véve annak hatásait

saját magukra, kollégáikra és családjukra is. A letartóztatások, fogvatartások és erőszakos bántalmazások tapasztalatai gyakran befolyásolják ezeket a döntéseket.

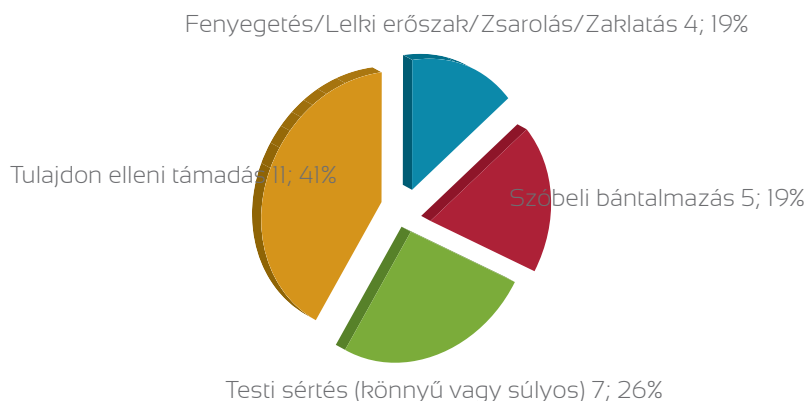
Civil erőszak

A projekt során gyűjtött esetek többségében olyan erőszakos személyek az elkövetők, akik magukat kliensekként álcázva kerülnek a szexmunkások közelébe.

Bár kevés kutatás fókuszált ezen csoportra, szervezetünk 2011-es egészségfejlesztéssel kapcsolatos felmérése során,

melyet több mint 240 szexmunkás által kitöltött kérdőív informált, a szexmunkások 11,4%-a számolt be egy alkalommal előforduló fizikai bántalmazásról a kliensük részéről az adatfelvételt megelőző évből, kettő vagy több bántalmazásról pedig 7,3%-uk. A verbális agresszió a szexmunkások 45,5%-át érintette, míg fenyegetés miatt kialakult konfliktus 37,4%-ukat.

Vendégként jelentkező elkövetők részéről regisztrált erőszak a projekt során

A sértettet szolgáltatásával a vendége elégedetlen volt és a teljes kifizetett összeget visszakövetelte. A sértett nem adta vissza a pénzt, ezért vendége megütötte.

A sértett szexmunkás lakásban dolgozott, itt fogadta a kb. 60 éves férfi vendégét, az elkövetőt. A férfi által kért szolgáltatásokat a sértett teljesítette, ezek után kérte volna érte az ellenszolgáltatást. Az elkövető nem akart fizetni, a sértett három telefonját magához vette, majd ki akart menni a lakásból. A sértett ezt próbálta megakadályozni, az elkövető ekkor bántalmazta.

A sértett az egyik telefonon jelentkezett vendégnek előző nap nem tudott időpontot adni, ezért megbeszéltek, hogy másnap hívja vissza, amit meg is tett. A szexmunkás húsz perc múlva fogadta is. A sértett, miután bejelentkezett hozzá a „vendég”, kirakott egy férfi cipőt az előszobába, hogy azt a látszatot keltse, hogy van valaki más a másik szobában. Annak ellenére, hogy észrevette a cipőt, a vendég bement a szobába. Ott vizet kért és amikor a szexmunkás megfordult, hogy vizet hozzon, megragadta a karját és elővett egy bicskát a zsebéből. Felszólította a sértett szexmunkást, hogy minden pénzt adjon oda neki és akkor problémamentesen távozik. Sértett odaadta az összes pénzét, hiszen félt, s arra gondolt, hogy nem akar a meggyilkolt szexmunkások sorsára jutni. A sértett teljesen leblokkolt, azt érezte, hogy még ha bármilyen védekező eszköze is lett volna, akkor sem lett volna ereje használni.

A jelenlegi jogi szabályozásnak köszönhetően, mely szigorú feltételeket állít a szexmunkásokkal szemben, számos szexmunkás nem biztos abban, hogy minden kitételnek megfelel, így nem mer rendőrségre menni és jelenteni az ellene

erőszakot elkövető klienst, hiszen akkor be kellene számolnia arról, hogy szexmunkásként dolgozik. Ennek következménye az lehet, hogy az elkövető helyett a szexmunkást bünteti a rendőr, ahogy az alábbi esetek illusztrálják:

A sértett utcán dolgozott szexmunkásként, ennek során egyik vendégével összetűzésbe került, a férfi bántalmazással fenyegette. A sértett erre rendőrt hívott. Az intézkedő rendőr nem védte meg a sértettet, ehelyett tiltott prostitúció miatt megbírságolta (szabálysértési bírság nyomtatvánnyal). A nyomtatványt a sértett az intézkedő rendőr nyomására írta alá, annak ellenére, hogy szabálysértést nem követett el, mivel nem védett övezetben tartózkodott.

A sértettet vendége súlyosan bántalmazta, ezután ő bement az illetékes kapitányságra feljelentést tenni. Ennek során a rendőrök kinevették, internetes hirdetésére rákerestek, azon viccelődtek. A sértettnek azt mondták, még ő kerülhet bajba, ha feljelentést tehet. Azt is közölték vele, hogy ha kiderül, hogy mivel foglalkozik, elveszítheti magyar állampolgárságát (kettős állampolgárságú sértetről van szó).

A szexuális szolgáltatás helyszínét előíró szabályok, melyek például tiltják a szexuális szolgáltatás legális színtereinek létrehozását, szintén meggátolják a szexmunkásokat, hogy jelentsék az erőszakos klienseket.

Az illegális bordélyokban és más helyszíneken dolgozó szexmunkásokat ugyanis sokszor fenyegeti a vezetőség azzal, hogy kirúgják őket, ha jelentik az erőszakos kliensek által elkövetett eseményeket a rendőrségnek, hiszen így illegális tevékenységükre fény derülne.

A bérelt lakásokban történő szexmunka körüli bizonytalanságok szintén okot adnak arra, hogy bizonyos civil szereplők, például lakástulajdonosok és szomszédok feljogosítva érezzék magukat arra, hogy a lakásban dolgozó szexmunkásokat megszarolják vagy zaklassák:

AZ 1978-AS SZABÁLY KÖVETKEZMÉNYEI

A jogszerűen végzett legális szexmunkára akár ingyenesen, akár bérleti díjért adnak ingatlant, az bűncselekmény. Szexuális szolgáltatás jogszerűen így csak saját tulajdonú ingatlanban nyújtható. A szexuális szolgáltatás kivételével bármely vállalkozás végezhető saját tulajdonú és bérlet ingatlanban is.

A szexuális szolgáltatás kivételével, bármely vállalkozás az adójából költségként számolhatja el a vállalkozáshoz használt ingatlan költségeit.

GYAKORLATI KÖVETKEZMÉNYEK:

A fenti szabállyal az Állam „véltetően” megakadályozza az Alaptörvényben meghatározott vállalkozás jogának és szabadságának tiszteletben tartását.

Ha a béreadó tudomást szerez a legális tevékenység jogszerű végzéséről, vagy úgy tesz, mint ha nem tudná és megemeli a bérleti díjat, vagy

felmondja a szerződést és elveszi a (több havi) kauciót.

Ha a béreadó a rendőrség értesíti a legális szexmunka jogszerű végzéséről, a bérleti szerződést fel kell mondani.

Az önkormányzat sem bocsáthat rendelkezésre épületet vagy egyéb helyet szexuális szolgáltatásra, így a türelmi zóna pusztán az évesak időjárásának megfelelő ácsorgásra és oétálgatásra kijelölhető terület.

A sértett több társával együtt dolgozott szexmunkásként egy bérelt lakásban. A lakás bérleti szerződése egy évre szólt, a sértett nem kívánta meghosszabbítani a bérleti szerződést. A főbérlő nem akarta visszaadni a letett kauciót, erre különböző mondvcsinált indokokat talált ki, illetve fenyegetően (több nagydarab férfi társával együtt) jelent meg a lakásban.

Rájött a főbérlő, hogy a sértett és két kolléganője mivel foglalkozik, mert a szomszéd szólt neki.

A sértetteknel a főbérlő, a férje és a fia jelent meg, akik a sértetteket elhordták mindenféle ócska, vén, bűdös kurváknak. A sértettek holmiját kidobálták, kizárták a lakásból és a kauciót sem adták vissza.

A sértett szexmunkás saját tulajdonú lakásában dolgozott. Az egyik közvetlen szomszéd elkezdett eleinte célozgatni, hogy ő tudja mivel foglalkozik. A szexmunkás mondta, hogy semmi köze hozzá, mivel a lakásában azt csinál és azt fogad, akit ő akar. Annál is inkább, mert a szomszéd nem tulajdonos, hanem bérlő volt a házban. Egyszer a szexmunkásnak volt egy incidense egy vendéggel, akit nem szeretett volna fogadni és elkezdett kiabálni a lépcsőházban. Ekkor ez a szomszéd kijött és közölte, hogy ha nem fejezi be akkor ki fogja írni a faliújságra, a lakó közösség belső email listájára (amit később meg is tett) és a liftbe is kifüggeszti, hogy ő prostituált. A rendőrségen is feljelentette. Ezért kénytelen volt a saját lakásából elköltözni és azt albérletbe kiadni.

Az állandó fenyegetések, melyek érkehetnek családtagoktól, hatóságoktól, rendőröktől vagy szűkebb környezettől, például szomszédoktól, hatalmas pszichés nyomást jelentenek a szexmunkásokra. Az egyik leggyakoribb fenyegetés, melyet SZEXE jogsegélyszolgálatára számtalan esetben rögzített, a

partnertől érkező fenyegetés, hogy a szexmunkást megfosztja gyermekeinek felügyeleti jogától illetve gyámság alá helyezteti. Tekintve, hogy a magyarországi szexmunkások jelentős része anya, ezen problémára kiemelt figyelmet kell fordítania a bántalmazott nőkkel foglalkozó szervezeteknek és segítőknél.

2014 decemberében a sértett, a sértett kiskorú gyermeke, a gyermek édesapja és az édesapa új élettársa együtt karácsonyoztak az édesapa lakásán. Az apa drog- és alkoholfüggő, a karácsonyi ebéd után a lakásból eltávozott, alkoholt és drogot vett magához, majd pár órával később a lakásba visszatért, ott elővett egy szamurájkardot és azzal ütlegelte a sértettet, illetve az új párját. A sértett és kiskorú gyermeke kimenekült a lakás folyosójára, ők hívták ki a rendőrséget és a mentőket. Mivel az elkövető maga is mentősként dolgozik, a kikerülő egészségügyi dolgozók a kukában talált tüket és más, drogra utaló nyomokat eltüntették.

A sértettet volt élettársa azzal fenyegette, hogy ha gyermektartásdíj iránt pert indít ellene, úgy ő elmondja a bíróságnak, hogy a sértett szexmunkásként dolgozik, így biztosan "elveszik tőle" a gyereket. A volt élettárs maga nem kívánta a súlyos beteg kiskorút nevelni.

A sértett két kiskorú gyermekét az édesanyja neveli, ő a hivatásos gyám. Az édesanyja arra való hivatkozással akadályozta és akadályozza folyamatosan a sértett kapcsolattartását, hogy a sértett szexmunkásként dolgozik, álláspontja szerint emiatt lánya nem alkalmas még arra sem, hogy gyermekeivel rendszeres kapcsolatot tartson.

Az alábbi esetek tovább árnyalják a szexmunkásokat érő fenyegetések természetét:

A sértett internetes társkeresőn hirdetett abszolút magán jelleggel. Tudatában volt a társkereső oldal szabályzatával. Eszébe sem jutott senkinek pénzért ajánlatot tenni, vagy fizetős vendéget csábítani, melyet az ott rögzített beszélgetései is igazoltak. Tényleges társkeresési célzattal regisztrált. Elmondása szerint: "Az ott nézelődő férfiak nagy része kizárólag szexet keres, ezért kívülről betéve ismerik a szexpartner kereső oldalakat is". Így nem volt nehéz rájönniük, hogy a sértett szexpartnerkereső oldalakon is hirdet. Úgy gondolták, hogy "ők maguk a megtestesült becsület", így bejelentették a társkereső oldalnak, hogy a sértett szexmunkát folytat. Ennek alapján az oldal a sértettet önkényesen kitiltotta anélkül, hogy a sértettet megkérdezték volna. A sértett a kitiltást sérelmezte a társkereső oldal üzemeltetője felé, mire egyéb más sértő mondatok mellett közölték vele, hogy nem életszerű, hogy egy prostituált társat keressen az ő "tisztességes és becsületes" oldalukon, ahol a regisztráltak ezt nem nézik jó szemmel. A sértett képviseletében SZEXE az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordult. A tárgyalás során az Egyenlő Bánásmód Hatóság egyértelműen igazat adott a sértettnek.

A sértett szexmunkás néhány hónapig lakásban dolgozott egy párnak, keresete 40%-át kellett nekik "leadnia". Miután megelégedte a helyzetet, eljött a lakásból és saját lakásában kezdett dolgozni. Erre a két elkövető fölkereste a sértett születési helyén (vidéki kisváros) ismerőseit a közösségi oldalon és mindenkinek megírta, hogy mivel foglalkozik a sértett. Emellett telefonon többször is megfenyegették őt, testi épségét és életét is veszélyeztetve.

Egy szexmunkás az alábbi fenyegető e-mailt kapta:

„Szia Ivettke! Remélem tisztában vagy azzal, hogy itt a XX-ben mások a szabályok, mint a IX-ben!? Itt a lányok többsége százalékol egy bizonyos körnek, akik cserébe védelmet, de plusz ügyfeleket is szereznek, akiknek az igényeit mindenféle ellentmondás nélkül teljesíteni kell, még akkor is ha nem vállalsz alapból bizonyos szexuális dolgokat! Esetleges ellentmondás esetén kikészítenek és elüldöznek a kerületből! Gondolom, nem szeretnél egy általad ismeretlen vendégtől izombénított kapni úgy, hogy észre sem veszed és két napig lebénulnak a végtagjaid, eszednél leszel, de nem tudsz mozogni, kommunikálni! Ezalatt az idő alatt kipakolják a lakásod, többször többen megerőszakolnak, ez "csak" első nap, mert az izombénítótól nem tudsz mozogni és összeveszel magad úgy, hogy egy idő után magadra hagynak a saját mocskodban! Ezek kemény dolgok, de megtörténtek!!! Ez elől csak akkor találsz ki bűvőt, ha valakinek a valakije vagy, mondjuk ismert üzletember prostija.”

A férfi sértett tehetséges divattervező, de alkalmanként szexmunkásként is dolgozik. Egy üzlet tulajdonosával állt kapcsolatban, aki tőle ruhákat tervezését és elkészítését rendelte meg. Mivel az üzemeltető ismerte a sértett előéletét, ezt kihasználva gyakorlatilag éhbérért dolgoztatta a sértettet, különböző, mondvacsinált üzleti elszámolásokat alkalmazott vele szemben. Miután a sértett kreatívja rendkívüli sikereket ért el egy divatbemutatón, további, még erőteljesebb zaklatásoknak tette ki a sértettet, a sértett pedig ezt követően őket otthagya, további munkát nem vállalt. Az elkövető erre nyílt közösségi oldalon rágalmazta a sértettet, amelyet több ezer felhasználó, köztük a sértett ügyfelei is láttak.

Sajtóközlemény

2015 májusában meggyilkoltak egy budapesti szexmunkást, Nancy-t. SZEKE sajtóközleménye arra hívta fel a figyelmet, hogy az áldozat megérdemli a tiszteletteljes bánásmódot és elutasította az áldozatot hibáztató nézőpontokat, melyek szerint a szexmunkát választó Nancy maga kereste a bajt.

A Szexmunkások Érdekvédelmi Egyesülete (SZEKE) a magyar szexmunkás közösség nevében elutasítja Nancy, az Akácfa utcai lakásban meggyilkolt szexmunkás halálát követő, az áldozatot hibáztató cikkeket, médiában megjelent riportokat és véleményeket, melyek Nancy feltételezett klienseire helyezik a hangsúlyt ahelyett, hogy a szexmunkásokat izolációba, bujdosásba kényszerítő, személyüket stigmatizáló állami szabályozást, rendőri erőszakot és társadalomban jelenlévő szexmunkások elleni diszkriminációt és gyűlöletet vizsgálják. A szexmunkások elleni erőszak sok esetben a nőgyűlöletből, homofóbiából, transzfóbiából és romák elleni kirekesztésből is táplálkozik, mely elleni harc közös feladatunk más társadalmi mozgalmakkal, a társadalom széles rétegeivel, médiával és a döntéshozással együtt. Felhívjuk ezen szereplőket, hogy a tragikus gyilkosság kapcsán szólaltassák meg magukat az érintetteket, a szexmunkásokat is és használjanak a szexmunkásokra való hivatkozáskor, így Nancyvel kapcsolatban is tiszteletteljes nyelvezetet.

Nancy egy lakásban dolgozó szexmunkás volt, aki rengeteg társához hasonlóan elszigetelt körülmények közt dolgozott a rendőri védelemhez, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés szinte teljes hiánya miatt.

Magyarországon kb. 15 000 szexmunkás dolgozik, sokféle motivációból: sokan egyedülálló anyák, akik másképp nem tudnának gyermekeik számára megfelelő körülményeket biztosítani, sokan diszkriminációt szenvednek el bőrszínük, nemük, nemi identitásuk, szexuális orientációjuk miatt más területeken, sokan pedig azért, mert a szexmunka flexibilitása, az ebből származó jövedelem miatt ez a megfelelő foglalkozás számukra. Sokszínű hátterük ellenére azonban mindannyian a rendőrségi erőszak, a döntéshozók tehetetlenségének, a jogi anomáliák okozta büntetések és társadalmi sztereotípiák áldozatai.

A lakásban dolgozó szexmunkások biztonságát legnagyobb mértékben az fenyegeti, hogy az ellentmondásos szabályozás következtében az egyéni vállalkozó szexmunkások kizárólag egyedül, a saját tulajdonú ingatlanukban folytathatják legálisan tevékenységüket és ha más szexmunkással dolgoznak együtt, mely növelné biztonságukat, prostitúció elősegítéséért (azaz az ingatlan rendelkezésre bocsátásáért) 3 év szabadságvesztésre büntethetők.

Hazánkban bármely más vállalkozás az ingatlaninfrastruktúra tulajdonviszonyától függetlenül (akár bérleményben) is végezheti tevékenységét és az adójából költségként számolhatja el a vállalkozáshoz használt ingatlan költségeit. Ezen ellentmondás napjainkra olyan fél-illegális helyzetet és olyan kényszermegoldásokat teremtett, melyben a szexmunkások bujkálva és a segítségkérés hiányában önmagukra utalva vagy különböző mértékben kizsákmányolva végzik tevékenységüket és folyamatos fenyegetettséget, kiszolgáltatottságot, nagyfokú kockázatokat kénytelenek nap mint nap elviselni.

Szintén gátolja a rendőrségi védelemhez való hozzáférésüket és rendőrök iránti bizalmukat, hogy a rendőrség célzottan bünteti őket: 2012-ben 26.125 esetben szankcionálták a szexmunkásokat szabálysértési eljárások keretében, a kiszabott pénzbírságok, helyszíni bírságok pedig átlépték az 1 milliárd forintot. A 2012-es évben egyetlen főre kiszabott legmagasabb pénzbírságok több megyében is meghaladták a 10 millió forintot.

SZEKE arra szólítja fel a döntéshozást és a rendvédelmi szerveket, hogy a szexmunkások vegzálására és üldözésére fordított hatalmas, adófizetők pénzéből finanszírozott összegeket a szexmunkásokat kihasználó, kizsákmányoló és erőszakkal fenyegető felek felkutatására, büntetésére és a szexmunkások törvényes védelmére fordítsák, hogy a Nancy-hez hasonló esetek ne fordulhassanak elő a jövőben.

Nemzetközi kitekintés

Új kutatások szerint a világon a szexmunkásoknak 45-75 % esélye van arra, hogy életük során munkahelyi erőszak érje őket, továbbá egy év alatt 32-55 % az esélye annak, hogy szexuális erőszak áldozataivá váljanak.⁶

A SWAN (Sex Workers' Rights Advocacy Network, Szexmunkás Jogok Érdekképviseleti Hálózata) 2015-ös felmérése során a megkérdezett szexmunkások 40%-át tartóztatták le az elmúlt 12 hónap során, ötből egy tapasztalt fizikai erőszakot és hétből egy pedig szexuális erőszakot a rendőrség részéről. A résztvevők 20%-át pedig megzsarolták.

A SWAN 2009-es kutatása szerint a megkérdezett szexmunkások 41,7 %-a jelentett testi sértést a rendőrség részéről a kérdőív kitöltését megelőző egy évben, míg 36,5%-uk szenvedett nemi erőszakot.⁷

A Transgender Europe európai és közép-ázsiai transznemű emberek jogait védő szervezet monitoring projektje szerint a 2008 és 2015 közt rögzített transzneműek ellen elkövetett több mint 1900 gyilkosság áldozatai közt, akiknek ismert volt a foglalkozása, 65 % szexmunkás volt.⁸

Törökországban egy felmérés szerint a megkérdezett transz emberek 42 %-át bíróságolta már meg a rendőrség és 46%-ot tartóztattak le. A bíróságolás és letartóztatás fő okai szexmunka, közerkölcs megsértése és 'cross-dressing' (másik nemmel azonosított ruházat viselése) voltak. Egy másik felmérés szerint a megkérdezett transznemű szexmunkások fele tapasztalt testi sértést a rendőrség részéről.⁹

A szexmunkás aktivizmus és feminizmus – közösen az erőszak ellen

A szexmunkások Magyarországon és az egész világon az erőszak számtalan formáját tapasztalják: strukturális, intézményes és fizikai erőszakot. Annak érdekében, hogy a szexmunkások rendszerszintű elnyomása ellen harcoljunk, minden feminista arra kérünk, hogy erőforrásaikat arra fordítsák, hogy a szexmunkásokat és követeléseiket a feminista mozgalom részévé tegyék és ne javasoljanak olyan jogi keretrendszereket, melyek bizonyítottan károsak a szexmunkásokra.

Olyan feminista mozgalmat szeretnénk látni, ami a nemek közti egyenlőtlenségeket a patriarchális, kapitalista társadalmak kontextusában vizsgálja és inkluzív a szexmunkások és transz emberek tekintetében. Igazságszolgáltatásunk elnyomó, ezért nem a rendőrségi megfigyelést, ellenőrzést és bebörtönzést tartjuk a nők és transz emberek elleni erőszak és nemek közti esélyegyenlőség egyetlen eszközének. Közösségi beavatkozásokban, hosszú-távú szerveződésben és mozgósításban hiszünk, melyek a nők és transz emberek elleni erőszak komplex rendszerét célozzák meg, többek közt a gazdasági esélyegyenlőtlenségeket és a szociális háló és szolgáltatások hiányát.

Elismerjük a szexmunkásokat mint szakértőket a saját életükben és önmeghatározásukban. A feminizmus, ahogy a múltban is tette, a nők önmeghatározását kell, hogy támogassa saját életük és testük felett. A szexmunkások nem lehetnek kivételek.

Tiszteletben tartjuk a szexmunkások döntését, hogy a szexmunkát választják. Feministaként visszautasítunk minden olyan nőgyűlölő állítást, miszerint a szexmunkások a "testüket bocsájtják áruba" vagy "magukat árulják". Azt állítani, hogy a

szex saját magunk vagy valamely részünk elvesztését jelenti, nem feminista. A nőket a szex nem teszi kevesebbé. Minden olyan állítást visszautasítunk, mely szerint a szexmunkások hozzájárulnak a "nők, szex és intimitás tárgyasításához." Nem fogjuk a szexmunkásokat hibáztatni azért, hogy kárt okoznának más nőknek, hanem a patriarchális társadalmat és más elnyomó rendszereket nevezzük meg felelősként.

Elismerjük, hogy a szexmunkások képesek beleegyezésen alapuló szexmunkában részt venni. Azt állítani, hogy ez lehetetlen, elveszi annak a lehetőségét a szexmunkásoktól, hogy megnevezzék a saját határaikat és képesek legyenek az őket érő erőszak ellen fellépni. Annak az elképzelésnek a támogatása, hogy a szexmunkások kliensei a szexmunkások testét vagy beleegyezését "vásárolják meg," veszélyes következményekkel bír. A szexmunka minden formájának erőszakként történő értelmezése ahhoz vezethet, hogy a szexmunkát megpróbálják visszaszorítani az erőszakmegelőzés nevében, holott éppen a szexmunka eltörlésére történő kísérletek teszik ki a szexmunkásokat veszélynek

Olyan intézkedéseket támogatunk, melyek valódi segítséget és támogatást adnak az emberkereskedelmi áldozatnak, úgy, hogy biztosítják emberi és munkához való jogukat. Kiállunk a szexmunka, migráció és emberkereskedelem összemosása ellen. Ez az összemosás ahhoz vezethet, hogy a migráns szexmunkásokat a rendőrség folyamatosan zaklatja, razziákkal célozza meg, elzárja vagy kiutasítja őket. Továbbá olyan színtereken lesznek kénytelen dolgozni, ahol jobban kiszolgáltatottak az erőszaknak és kizsákmányolásnak.

A szexmunkásokat érő erőszak összes formájának megszüntetése ellen küzdünk. A szexmunka maga nem a szexuális erőszak egyik formája. A szexmunkások azonban a szexuális és párkapcsolati erőszak gyakori áldozatai az őket érő kriminalizáció, szexmunkás-fóbia, homofóbia, transzfóbia, rasszizmus és társadalmi osztály alapú kirekesztés miatt. Az elnyomás és kriminalizáció a szexmunkásokat erőszaknak teszi ki a szociális szolgáltatók, rendőrség, bevándorlási hivatalnokok, bíróság és egyéb szereplők részéről. A szexmunkára úgy tekinteni mint ami eredendően erőszakkal jár, a szexmunkások beleegyezését teszi érvénytelenné és normalizálja az ellenük irányuló erőszakot.

Minden nap azon dolgozunk, hogy az élet minden részén jelen lévő nőgyűlöletet megállítsuk. A nőgyűlöletnek azonban nem a szexmunka oka, hanem a nők cselekedeteire és választásaira adott reakciókból származik, legyen az smink viselése, abortusz választása vagy szexuális szolgáltatások árulása. A nőgyűlölő fellépéseket és cselekvéseket nevezzük meg a probléma fő okaként, és visszautasítjuk azokat a hangokat, melyek meg akarják változtatni vagy szüntetni az olyan viselkedést, ami nőgyűlöletet vált ki. A szexmunkát azon alapon eltörölni kívánók, hogy nőgyűlöletet vált ki, egyet jelent azzal, hogy egyetértünk azzal, hogy a nők bizonyos cselekedetei eredendően nőgyűlölettel fűtött reakciót érdemelnek.

Támogatjuk a migránsok jogait. A bevándorló nők korlátozott lehetőségekkel néznek szembe és nincs hozzáférésük a szociális juttatásokhoz. Sokan azok közül, akik Európába érkeznek, a szexmunkát választják a kevés elérhető opcióból. A kliensek kriminalizációja vagy bármilyen más kriminalizáció rendőri erőszaknak, letartóztatásnak és kiutasításnak teszi ki a szexmunkásokat, megtagadva jogukat az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréshez. A kliensek kriminalizációja elveszi bevételüket és nem ad nekik alternatívát a túléléshez.

Támogatjuk az lmbt emberek jogait. Az lmbt emberek számos nehézséggel néznek szembe életük során, a családból való kiutasítással, oktatásból és foglalkoztatásból való kirekesztéssel a cisz-szexista és heteronormatív társadalmakban. Sokuk számára a szexmunka az egyetlen választás, különösen a transz nők számára. A szexmunka ellenes törvények nem

javítják marginalizált helyzetüket. Ez különösen igaz a transz nőkre, akiket a szexmunkát kriminalizáló törvények sokszor még akkor is céloznak, ha nem szexmunkások.

A szexmunka dekriminalizálását támogatjuk. Bizonyított, hogy a szexmunka kriminalizálása és a klienseket kriminalizáló úgynevezett svéd modell károkat okoz. A svéd modell szegénységnek teszi ki a szexmunkásokat, a kliensekkel való megegyezés során csökkenti alkuképességüket, bünteti őket azért, mert a nagyobb biztonság érdekében egymással dolgoznak, kiutasítja és kilakoltatja őket. A szexmunkások munkásként való szerveződését lehetővé tevő dekriminalizáció azonban csökkenti a szexmunkások veszélyeztetettségét és a kizsákmányoló és erőszakos gyakorlatokat.

Felszólalunk a nők egyre inkább romló munkaerőpiaci helyzetére ellen. Hagyományosan a nyugati kapitalista és patriarchális társadalmakban a nők munkája (pl. házimunka, gondozás, szexmunka vagy érzelmi munka) "nőiként" alulértékelt, alulfizetett és láthatatlan maradt. Világszerte a nők olyan munkakörökben foglalkoztatottak, melyek kevésbé megfizetettek és bizonytalanabbak: kriminalizált, szezonális vagy átmeneti foglalkoztatásban, flexibilis, otthoni munkavállalásban, alvállalkozóként, szabadúszóként vagy önfoglalkoztatóként. A szexmunka hasonlóságot mutat olyan gondozási munkakörökkel, melyeket nők vállalnak, sokszor kisebbségekhez tartozó vagy migráns nők. A gondozási munkakörökben dolgozó nők, hasonlóan a szexmunkásokhoz, kevésbé tudják érvényesíteni a munkajogaikat, mint a férfiak. A szexmunkások jogaiért való felszólalásoknak éppen ezért a szexmunkások munkához való jogát is kell hangsúlyoznia, illetve foglalkoznia kell a rossz munkakörülményekkel és kizsákmányolással a szexiparban. Továbbá olyan jogi keretrendszereket kell támogatniuk, melyek a szexmunkásoknak mint munkavállalóknak adnak jogokat.

Kérjük, hogy a feminista mozgalom vonja be a szexmunkásokat. A bevonásuk energiát, értékes tapasztalatokat, sokszínűséget ad hozzá a feminista szerveződéshez, és megcáfol számos előfeltevést a társadalmi nemekről, társadalmi osztályhoz és kisebbséghez való tartozásról. A szexmunkások a világ első feministái köz voltak, ezért a feminista közösség kevesebb nélkülük.

Hivatkozások

1. 9. Cikk 1. "Mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra. Senkit sem lehet önkényesen őrizetbe venni vagy letartóztatni. Senkit sem lehet szabadságától másként, mint a törvényben meghatározott okokból és a törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani." 10. Cikk 1. "A szabadságuktól megfosztott személyekkel emberségesen és az emberi személyiség veleszületett méltóságának tiszteletben tartásával kell bánni."
2. Crago, A-L. (2015.) FAILURES OF JUSTICE - State and Non-State Violence Against Sex Workers and the Search for Safety and Redress. Budapest: Sex Workers' Rights Advocacy Network (SWAN). <http://swannet.org/files/swannet/FailuresOfJusticeEng.pdf>
3. WHO, UNFPA, UNAIDS, NSWP (2012). Prevention and Treatment of HIV and Other Sexually Transmitted Infections for Sex Workers in Low- and Middle-Income Countries: Recommendations for a Public Health Approach, Geneva: WHO. Retrieved from: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/77745/1/9789241504744_eng.pdf
4. <https://www.hrw.org/news/2013/05/14/china-end-violence-against-sex-workers>
5. <http://lastradainternational.org/about-lsi/lsi-opinion/criminalising-the-clients-of-sex-workers>
6. Crago, A-L. (2015.) FAILURES OF JUSTICE - State and Non-State Violence Against Sex Workers and the Search for Safety and Redress. Budapest: Sex Workers' Rights Advocacy Network (SWAN). <http://swannet.org/files/swannet/FailuresOfJusticeEng.pdf>
7. Crago, A-L. (2009.) Arrest the Violence: Human Rights Abuses against Sex Workers in Central and Eastern Europe and Central Asia. Budapest: Sex Workers' Rights Advocacy Network (SWAN) http://swannet.org/files/swannet/File/Documents/Arrest_the_Violence_SWAN_Report_Nov2009_eng.pdf.
8. <http://transrespect.org/en/transgender-day-of-remembrance-15-tmmupdate/>
9. Fedorko, B. (ed.) (2015). For the Record: Documenting Violence against Trans People. Berlin: Transgender Europe.

Kapcsold le a kék fényt!

A szexmunkásokat érő erőszak és diszkrimináció Magyarországon

Szerzők: Kőbányai István és Fedorkó Boglárka

Design: XTina

Címlapfotó: Fejér Bálint

Infografikák: K-Monitor

Készült a „Kapcsold le a kék fényt! – Kampány a szexmunkásokat érő erőszak és diszkrimináció ellen” projekt keretén belül.

Projekt szám: NCTA-2014-10896-B

Támogató szervezetek:

Közreműködő szervezet:

SZEXE
www.szexmunka.hu
info@szexmunka.hu